

Ko te whakamataku kē pea o tēnei tirohanga ko te tokoitī haere o te hunga i whāngaia mai ki te reo, ā, ko rātou nei te hunga tino matatau rawa atu. Ki a au nei, ehara i te take i mataku ai engari me kaha ake ko tātou ki te whai i te reo kia eke ki aua taumata. Ehara kē hoki i te mea kāore e taea!

Me ūpoko pakaru te whai kaua e waewae tūtuki noa iho, arā, ko tā te ururoa oke!

Ko te karere kawē i ngā whakaaro, i ngā rongo kōrero, o Te Taura Whiri ko He Muka koiane anake nei te puka reo Māori o te motu. E kaha ana te muia mai ahakoa te kī a ētahi he uaua rawa nā te nui o ngā kupu e tauhou ana ki a rātou. Heoi anō tāku ki tērā hunga, whakamahia ā koutou papakupu kaua e noho noa iho i konā komekome noa mai ai!

I te taha anō o He Muka kua puta te puka āwhina i te hunga o roto i ngā tari e hiahia ana ki te whakaūpoko, ki te whakatepe anō hoki i ā rātau kōrero ki te mihi Māori. Kātahi tonu ka oti atu te whakahoutanga, ā, ko te ingoa o tēnei pukapuka ko 'Māori For The Office.' E kaha ana te whāia mai e ngā tari Pākehā nā reira he tohu pai tērā.

Ko te wawata, ko te uaratanga nui kia puta i tēnei tau tētahi kohikohinga kīwaha, kīrehu, arā ngā āhuatanga reo kua kaha nei te ngaro i waenga i te nuinga o ngā iwi. Ko tā mātou atu ki ngā iwi o te motu e mau tonu ana ēnei āhuatanga reo kia kaha te kōhi ka whakaako ai ki ngā reanga e whai kaha nei i te reo. Mā ēnei rerenga kupu, rerenga kōrero e tino kitea ai te matatau o te tangata ki te reo.

Ki a mātou nei he whakanikonikotanga reo ēnei e tino tika ana kia mau.

I toko ake anō hoki te whakaaro i a mātou ko ngā kaiwhiri tuatahi tērā pea he whai hua tonu te hui atu ki ō tātou karawa o Te Moana-nui-a-Kiwa nā te mea ko tātou katoa e kakari nei kia ora tonu ō tātou reo. Ko ētahi o tātou kei te kaha ake te akitu nā te mea kei te kaha noa ake te ngaro o ō rātou reo. Heoi anō, kotahi te waka e hoea nei, arā, ko te waka o ō tātou reo.

Nā runga i tēnei whakaaro ka pōwhiritia ō tātou karawa kia haere mai, ā, i tū te hui tuatahi ki te marae

o Kirikiriroa. Ko ngā moutere i whakarauika mai ko Hawai'i, ko Tahiti, ko Rarotonga, ko Niue, ko Tokelau, ko Hāmoa, ko Wallis me Futuna, ā, me Tonga anō hoki.

Pai ana te haere o te whakawhiti whakaaro me te whai atu anō hoki i te āhua o te kimi kupu hou. I whakaaro hoki mātou menā kei ō tātou karawa he kupu mō tētahi mea kāore nei ā tātou kupu, kāti tīkina atu ko tā rātou. I whakamātau mātou mō te kupu panana i tīkina atu rā hoki i te reo Pākehā. Kei ō tātou karawa tēnei hua rākau me te kupu Māori ake, arā, meika (Rarotonga), mei'a (Hawai'i), hā'ari (Tahiti). I whāia atu e mātou ko te meika engari auare ake te whakamahia e Māori mā ka mau tonu ki te kupu panana. Pērā anō hoki te kupu kōkōnati e niu nei ki ō tātou whanaunga. Ahakoa pēhea ka kōkōnati tonu mai a Māori i wāna anō nei hoki, e hika e!

Tae mai ki tēnei wā e whā ngā hui kua tū i Aotearoa, i Tahiti, i Hawai'i, i Aotearoa anō – ā, hei te tau e tū mai nei, ā te marama o Poutū-te-rangi, ka tū anō ki Tahiti. Ko te ingoa o tēnei huihuinga ko Leo Pasifika.

Kāti, anei mātou e hoe nei i te waka o te reo Māori me kore noa e tūpono ka ū pai te waka ki uta. Inā whērā, katoa ngā wawata o te hunga kua tīraha ka ea, ka tutuki.

Kua paenga te ngahurutanga tuatahi ka pēhea a tuarua, a tuatoru, a tua aha noa iho rānei? Wai rā ka hua, wai rā ka tohu?

